

D A G E N .

Redigeret af Thori. Gudm. Kepp. Udgivet og forlagt af A. C. Klostock.

Sendes, i Folge Kongelig allernaadigst Tilladelse, med Pakkeposterne i Danmark og Hertugdømmerne.

Nr. 263.

Lørdag, 3. November.

1838.

Z. t. N. 58381177. —

Prædikanterne paa Reformationsesten,
den een og tyvende Zondag efter Trinitatis.
Froprædiken.

Fruer Kirke, Hr. Marchmann.

Holmens, Hr. Gudmundsen, Kl. 7.

Spimesse.

Aftenang.

Slotskirken, Hr. Slotspr. Vaulli, Kl. 10.

Fruer Kirke, Hr. Vicent. Koltboff.

Holmens, Hr. Provst Holm.

Helliggeistes, Hr. Rielsen.

Trinitatis, Hr. Gad.

Petri, Hr. Dr. Johannsen, Kl. 10.

Frelserens, Hr. Tage Schack.

Frederiks, Hr. Pastor Thomsen, Kl. 10.

Garnisons, Hr. Professor Brorfen.

Citadellens, Hr. Petersen, Kl. 9 1/2.

L. Ref., Hr. Past. Hamburger, Kl. 10.

F. Ref., Hr. Pastor Raffard Kl. 11 1/2.

Barton, Hr. Prof. Wolf.

Allmindelige Hofvital, Hr. Ronne, Kl. 8 1/2.

Abel Cathrines Stiftelse, Hr. Ronne, Kl. 10.

Dombuiscapellet, Hr. Bisby, Kl. 10.

Blaataarn, Student Beck, Kl. 12.

Frederiksberg Bye, Cand. Engsted, Kl. 1.

Hr. Marchmann.

Hr. Dr. Münter.

Hr. Bull.

Hr. Allgaard.

Hr. Bisby.

Hr. Grundtvig.

Hr. Blahn.

Student Beck.

Kjøbenhavn, 3. November.

**Opfordring til „Kjøbenhavnsposten“ angaaende dens
Indbildning om at være Trykkefrihedens Ang-
stod; — see den Svarskrivelse, samme Blad har,
i dets N° 256, meddeelt „Zondag“ til „Op-
lysning for „Dagen“.**

Den lille Bebreidelse, som muligens kunde falde af, ved denne Leilighed: at nærværende Artikel kommer bagefter lige som det tynde Bl, ville vi, isædet for at henstyre os under: „den Prosit der kom seent“ etc., tillade os at gaae imøde med den Bemærkning, at hvis Artiklen duer noget, kommer den altid tilpas, og i andet Fald tidnok.

Der er egentlig heller ikke noget forsømt; Sagen er den: vi læse ikke „Kjøbenhavnsposten“ som en Avis, eller med den Higen, Posthornets Skrald vækker; men vi læse den i Nag og naar Tid og Leilighed tillader at stille Klinten fra Hveden og viste Aonerne af Kornet, og stæffe os derved en underholdende og lærerig Modelse.

Thi „Kjøbenhavnsposten“ er virkelig morsom; at nægte dette, vilde vi hos os selv kalde Censordighed, hos Andre maatte vi, naturligtvis, af Høflighed, kun regne det for Partisthed. Den er, sans comparaison for Dvrigt, vel saa morsom som

„Kafetten“, da denne gnisirede i sine Forpostfægtninger; den staaer ei tilbage for „Dagen“, da denne var i sin Morgenrøde; den er morsommere end „Fædrelandet“ og uden Stank af dette Seie og Knarkende i Tønen, sidstnævnte Blad ikke altid er fri for, siden den Dvint sprang, salig Hage desværre stemte vel høit.

„Kjøbenhavnsposten“ er ogsaa indholdsrig og i mange Maader saa ypperligt udstyret, at den har det ganske i sin Magt, at blive, i sit Slags, en af de frugtbareste Værter, som nogeninde er plantet paa dansk Grund. Men, som ingen Ting skal opnaae Fuldkommenhed i denne Verden, saa er ogsaa denne frodige Plante endnu saa fuld af Utei og Vildskud, at Savnet af den befændige og omhyggelige Gartners pleiende Haand er føleligt. Dette „Gjøre sig rast“ mod Høie og Lave ved alle Leiligheder — dette „hvor er Du, her er jeg“ til Mænd, hvis Skotvinge „Kjøbenhavnsposten“ ikke er værdig til at løse — er altsammen hæsligt; denne 16:17 Mars-Fripostighed i Ting, den tydeligt sees ikke at forstaae, er ubehagelig; denne Fornemhed hvormed den affecterer at ville seie Enhver af, som ikke vil bande paa, at alt hvad den drommer, skal vissefælig stee, er naragtig og klæder den ikke godt. Ogsaa synes „Kjøbenhavnsposten“ sommetider at være geraadet saaledes i Furore, over Jngenting, at der maa være „hedt hvor den kom fra.“

I vor Bekymring herover nærede vi dog længe det Haab, at „Kjøbenhavnsposten“ vilde efterhaanden rende Hornene af sig, og omsider blive et saadant sammeligt og bestemt og just derved kraftigt Organ for Udtalelsen af Sandhed og Ret, som den unægtelig har Kald og Varsel til at blive; der var ogsaa en Tid, da det forekom os, at den ponsede paa, at tage Eksen i en anden Haand. Men, desværre lader det nu til, at det Sidste bliver værre (med den samme „Kjøbenhavnspost“) end det Første, i det den, i sin vilde Jærd, endog har faaet de Røtter: at den troer at udgjøre et Slags Angstod for Trykkefriheden. Dette bør ikke blive upaaralt.

„Kjøbenhavnsposten“ kan „tale høit om Statsbegivenheder“ saalænge den vil — den præker dog for tomme Stole; den kan give Stikpiller om „Censur i Danmark“ og Klemfel paa Trykkefriheden, eller total Mangel af denne Artikel, saameget den vil — den fører just derved de kraftigste Beviser for det Modsatte; den kan, i sit Brølevad, kalde vort Fædreland „ulykkelig“, sagle om „forstyrrede Finantser“ og forestaaende „Statsbankerot“ — man mærker nok hvad Kloften er slagen, naar den fører det Sprog — det er desuden ligesaa snart glemt som det er læst; den kan skrive Handen et Dre af, om den vil, naar den kun ikke skriver sig selv Handen i Vold, thi dermed kunne vi heller ikke være tjente; men den bør ikke gjøre sig til af, at den har udrettet mere „til Trykkefrihedens Lærb“ end „Dagen“, at den hører til Trykkefrihedens sande og ikke til dens falske Venner, eller at den overhovedet har udrettet

noget godt for Trykkesfriheden; — thi om Nogen formaaede, til Trods for den Magt, der holder sit beskyttende Skold over vore Friheder, at tilføie Trykkesfriheden Miss-Saar, saa blev det vel et Spørgsmaal om ikke „Kjøbenhavnsposten“ netop var et af de Baghold, hvorfra den, for længe siden, vilde have faaet sin Rest.

Folk her i Landet — ikke Folket, thi dette veed endnu intet deraf og har selvselig endnu intet dermed at bestille, men de oplyste og dannede Folk af alle Classer — ikke Trykkesfriheden og satte den som en Betsignelse og som en Perle i Kongens Krone. De Eldre og Besindige, som vide, og tage sig til Hjerter, at hvad belligt og dyrebart er, maa der ikke gantes med, vogte sig vel for Kirkeren; men den yngre Slægt, hvoraf mangen Een endnu faaer Lyft til at agere Røver, ved at læse Rinaldo Rinaldini og Fra Diavolo, og som altid har en vis Tilbøielighed til at gjøre sig rask, fanger snart Forargelse naar den seer Bildet endog at oplaste sig til at være et Slags Beskytter for det Hellige; og „Kjøbenhavnsposten“ veed selv hvad det forte med sig, om den forargede Ungdommen: det var da bedre at en Møllesteen var hængt om dens Hals etc. etc.

Vi opfordre derfor „Kjøbenhavnsposten“ til, at gribe endnu engang i sin egen Barm, og at afslæppe sandfærdig Beretning om Udsaldet, der da nok vil blive dette: at den, ihjeldet for at give Trykkesfriheden Rogstød, har, skjendt i den bedste Hensigt, givet den mangt et Lungestød, der vel kan forvindes, men dog længe vil soie til den. En saadan oprigtig Bekjendelse fra „Kjøbenhavnspostens“ Side, vilde formeentlig være et passende Udtryk, at begynde med, paa dens Mellemværende med Trykkesfriheden.

I Dvrigt formenes at „Fædrelandet“ nu ikke bør lade vente længere paa sig med Høilidig Berigtigelse, ihenseende til „Genner“ Pag. 183, efter den derom skeete Opfordring i „Dagen“ N° 238 og N° 245 fra den Samme.

Efterat det allernaadigst havde behaget Hs. Majestæt Kongen at bestemme, at der fra 1ste Januar 1839 skulde udnævnes tre Overtoldinspecteurer for Hertugdømmene Slesvig og Holsteen, er ved allerhøieste Resolution af 23de October Kammeraad og constitueret Toldforvalter Th. Schröder i Kjøbenhavn forundt Ansættelse som Overtoldinspecteur for det østlige Holsteen; Ritmester og constitueret Toldforvalter C. B. Th. Pustau i Ottenen, K. af D., som Overtoldinspecteur for det vestlige Holsteen, og constitueret Renteskriver i det slesvigiske Toldcontoir i det kongelige General-Toldkammer og Commerce-Collegium, J. M. A. Müller, som Overtoldinspecteur for Hertugdømmet Slesvig, alle fra 1ste Januar 1839 at regne.

— Ved allerhøieste Resolution af 23de October har Hs. Majestæt Kongen allernaadigst bifaldt, at der maa ansættes en Krydstoldinspecteur for Vestkysten af Hertugdømmene Slesvig og Holsteen indtil Nymindegab, og er Premierlieutenant i Sø-Etaten, E. G. Muxoll, overdraget Function som Krydstoldinspecteur for Hertugdømmernes Vestkyst indtil Nymindegab.

— Vi have i saa lang Tid glædet vort Øie ved at see den store Kunstner syse med Opstillingen af sine Arbejder til Frontonen foran Frue Kirke, snart skulle vi see Dækket taget tilside og faae Leilighed til at beundre Johannes den Døder og dertil hørende Grupper og Figurer (udsjort i brandt Leer — terra cotta). Dette er Begyndelsen til Opstillingen af Thorvaldsens Værker for vor Metropolitankirke, snart skulle ogsaa de øvrige Arbejder, hvoraf vi allerede have været i Besiddelse af nogle i flere Aar, træde frem af deres Hylster, i hvilket de have ventet paa Kunstnerens Hjemkomst til Fædrelandet. Foruden det ovennævnte Arbejde til Frontonen ere hertil ankomne: en Figur af Kristus i Marmor, en Døbe-Engel i Marmor, tvende Basreliefs til Skriftestolene i Marmor (forestillende Christi Daab og den hellige Nadver), samt Statuer af de 10 Apostle ligeledes i Marmor. Af de ældre Befillinger staae saaledes tilbage at udføre de to Apostelskulpturer, samt Statuer af de 4 Evangelister i Marmor, de skulle an-

bringes i Nischerne under Kirkens Portal. Kunstneren har derhos paatænkt under sit herværende Ophold at udføre en Friese til Kirkens Søjleportal, forestillende Christi Vandring til Golgatha, hvilken ventelig vil leveres i terra cotta, ligesom det er hans Hensigt senere at udføre tvende Statuer af den christelige Religions Reformatorer, hvilke passende kunne anbringes i Kirkens Vestibule. Den ovennævnte Christusfigur i Marmor var oprindelig bestilt til Christiansborg Slotskirke, men vi haabe, at det maa blive allernaadigst tilladt i Overensstemmelse med Kunstnerens Ønske, at den maa blive overladt til Frue Kirke, da den maa anses som Slutningsledet i den sammenhængende Cyclus af Billedhuggerværker der sammesteds forenede skulle udgjøre en passende Heelhed af kristelig Plastik. Christusfiguren er den eneste, for hvilken Kunstneren har erklæret sig villig til at modtage Betaling, nemlig saafremt den bliver overladt til Frue Kirke, den samme Pris af 16000 Rbd., hvortil den var bestilt af Statsbygningsscommissionen; for de andre Statuer, nemlig Apostel og Evangelist-Figurerne har han været sig for at modtage Andet end Erstatning for sine Udlæg, som omtrent udgjøre 2000 Rbd. for hver enkelt Figurs Udførelse i Marmor. Ikke engang disse Beløb vil Thorvaldsen selv modtage, men han har, for at vise med hvilken Erkendtlighed han paaskjønner den Barme, hvormed Nationen opfattede Forslaget til at indrette et Museum for hans Værker, bestemt, at hele Beløbet skal indbetales til Committeeen for dette Museum. Frue Kirke har Midler til at udrede disse saa særdeles meget udsatte Bekostninger og kan saaledes modtage Arbejderne, saasnart disse ere fuldførte, hvorimod den, hvis Arbejderne skulde have været betalte efter deres sande Værdi, først efterhaanden vilde have været istand dertil, og der saaledes vilde have medgaaet en Række af Aar, inden Kirkens Decoration med Billedhuggerarbejder kunde blive fuldført.

Disse Statuer, som Du, store Albert! kalder til Live, skulle fra Slægt til Slægt være talende Minder om Din Kunstneraand, Din Uegennyttighed og Din Kjærlighed til Din Fødestad!

— Den 31te October folgtes ved fjerde Auction for 2550 Rbdlr. Sølv Huset Nr. 389 i store Torvegade paa Christianshavn, med deri hørende Garveri og det til samme hørende Inventarium af Ripper, Siedler, Presse, m. m., tilhørende afg. Garver Niels Peterfen Waldøes og ligeledes afdøde Entes Bo. Bygningerne ere assurerede for 4,500 Rbdlr. Sølv.

— Den 1ste November folgtes ved 6te Auction for 4,500 Rbd. Sølv Huset Nr. 182 i Overgaden over Vandet paa Christianshavn. Eiendommen er assureret for 14000 Rbdlr. Sølv.

Postfesterretninger.

London, 21. October.

Morn. Chron. meddeler i et af sine sidste Numere en kort Characteristik af den mellem England og Porten afsluttede Handelsstræat, hvis Eiendommelighed bestaaer deri, at den, efter Navnet, kun gaaer ud paa en bedre Regulering af Handelsforholdene mellem England og Porten, men i Virkeligheden er bestemt til at bevirke en heldbringende Revolution i det tyrkiske Riges Finanser, forandre dets Afgifts-system og derved at forøge dets Resourcer. Dette ministerielle Blads Ytringer ere i det Væsentlige af følgende Indhold:

„De hidtil bestaaende Tractater gave os Ret til at indføre og udføre Varer til og fra Tyrkiet mod en Afgift af 3 Procent af disses Værdi. Men paa den Tid, da disse Tractater bleve afsluttede, indskrænkede vor Handel sig til Søstæderne, hvor Rajah'erne, d. e. Tyrkiets ikke muselmanne Beboere, vare Mellemmand ved enhver Handel, derved at de bragte de tyrkiske Varer til Markedet og folgte dem til os, og afsjøbte os vore Varer for at sælge dem i smaa Partier i det Indre af Landet. Af disse Rajahs oppebar da Porten nogle særegne Afgifter. Nyligt foranledigede et niere Bekjendtskab med Tyrkerne og deres Skikke det Ønske, ganske at undgaae at bruge disse Rajahs Tjeneste og directe at besørge Kjøbet